

Αποστολή

ΟΛΥΜΠΟΣ 2011

Έκθεση Αποστολής

της πρώτης σπηλαιοεξερευνητικής αποστολής που οργανώθηκε στο όρος Όλυμπος από τη Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης **ΠΡΩΤΕΑΣ**.

Αύγουστος 2011

Αποστολή Όλυμπος 2011

Η αποστολή Όλυμπος 2011 αποτελεί την πρώτη σπηλαιοεξερευνητική αποστολή στην ευρύτερη περιοχή των κορυφών του όρους Όλυμπος από το σύλλογό μας.

Σκοπός της ήταν η χαρτογράφηση των εξερευνημένων σπηλαίων στην ευρύτερη περιοχή των κορυφών του Ολύμπου και η εξερεύνηση των ανεξερευνήτων σπηλαίων.

Αδειοδοτηθήκαμε πριν την έναρξη της αποστολής από την Εφορεία Παλαιο-ανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας για την πιθανότητα εύρεσης σπηλαίων με αρχαιολογικό ενδιαφέρον (ανθρώπινη παρουσία).

Η χρονική διάρκεια της αποστολής ήταν από την Παρασκευή 5 Αυγούστου έως την Τετάρτη 10 Αυγούστου 2011.

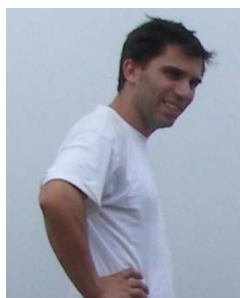
Πηγή πληροφοριών για τα σπήλαια της περιοχής των κορυφών του Ολύμπου αποτέλεσε η έκθεση αποστολής του ΦΩΣ το 2006, το βιβλίο του Νέζη, ο χάρτης 1:25000 της ΑΝΑΒΑΣΗΣ και ο χάρτης 1:50000 Γ.Υ.Σ. της περιοχής.

Olympus Expedition 2011

English Abstract

The Caving Society of Thessaloniki named “Proteas” on August of 2011 organized the expedition “Olympus 2011”. Main scope of the expedition was the exploration of the unexplored caves and the mapping of the explored pits. Ten cavers have taken part in the expedition from the clubs (except the host club) Chiron of Volos and Akademik of Sofia-Bulgary. Seven pits and horizontal caves were explored and mapped during the expedition. This report presents the details of the expedition and the explorations.

Τα μέλη της αποστολής (The members of the expedition)

Υπεύθυνος Αποστολής:
**Μάρκος
Βαξεβανόπουλος**

Γεωλόγος,
Σπηλαιοεξερευνητής
Πρωτέα - Χείρωνα

Tanya Krasteva

Caver from the
caving club
"Academic"

**Αγγελική
Ρεϊζοπούλου**

Γεωλόγος,
Σπηλαιοεξερευνήτρια
Πρωτέα - Χείρωνα

Kamen Krastev

Caver from the
caving club
"Academic"

Πισιώτας Τάσος

Σπηλαιοεξερευνητής
Πρωτέα

Miroslav Ivanov

Caver from the
caving club
"Academic"

Κατσούλης Βασίλης

Σπηλαιοεξερευνητής
Χείρωνα από την
ομάδα της Καβάλας

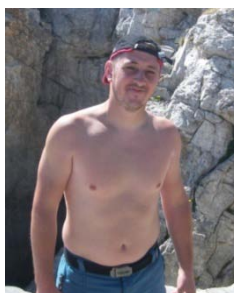
Lilya Gandjulova

Caver from the
caving club
"Academic"

Τσαγανού Ελένη

Σπηλαιοεξερευνήτρια
Χείρωνα - Πρωτέα

Nazmi Sherif

Rookie caver

Ημερολόγιο Αποστολής

Παρασκευή 5 Αυγούστου 2011 Η πρώτη μέρα περιείχε μόνο την άνοδο στην περιοχή της κατασκήνωσης του Ελληνικού τμήματος της αποστολής. Η άνοδος ξεκίνησε από τη διασταύρωση της Γκορτσιάς στις 10:30 μαζί με τα 5 μουλάρια που μετέφεραν τα ογκώδη και βαριά υλικά μας. Το περισσότερο βάρος προερχόταν από τα νερά που είχαμε υπολογίσει για τις 5 ημέρες. Μετά από χαλαρό περπάτημα φθάσαμε στις 15:00 στο καταφύγιο «Χρ. Κάκαλος». Η θερμοκρασία από τους 21°C έπεσε

Εικόνα 1. Άποψη από τη χαλαζόπτωση.

στους 10°C την ώρα που ολοκληρώθηκε το στήσιμο της κατασκήνωσης (στις 16:30), όπου και άρχισε η βροχή και μετέπειτα η χαλαζόπτωση (εικ.1). Στις 19:00 ο Μάρκος και ο Βασίλης πήγαν στην είσοδο του σπηλαίου «Αιδοίο των Μουσών» για να επιβεβαιώσουν τη θέση του. Το βράδυ συνεχίστηκε η βροχή μέχρι τις 23:00. Η θερμοκρασία άγγιξε το σούρουπο τους 4°C και η σχετική υγρασία 100%.

Σάββατο 6 Αυγούστου 2011 Η μέρα ξεκίνησε με το αρμάτωμα του σπηλαίου «Αιδοίο των Μουσών» (εικ.2). Το όνομά του προδιέθετε για βάραθρο! Παλαιότερα είχε εξερευνηθεί από το Βαγγέλη Βρούτση του ΣΠΕΛΕΟ. Το βάραθρο αρματώθηκε και χαρτογραφήθηκε. Το μεσημέρι ο Μάρκος και ο Βασίλης ήλεγξαν το σπήλαιο

Εικόνα 2. Η έναρξη του αρματώματος

Χιονότρυπα. Το απόγευμα όλη η ομάδα, πλην του υπευθύνου αποστολής, εξερεύνησε και χαρτογράφησε το σπήλαιο βόρεια του καταφυγίου του ΣΕΟ. Στις 20:00 κατέφθασαν και οι Βούλγαροι, οι οποίοι ανέβηκαν από τα Πριόνια μέσω του καταφυγίου «Σπ. Αγαπητός».

Κυριακή 7 Αυγούστου 2011 Στις 9:00 ξεκίνησαν τρεις διαφορετικές ομάδες από την κατασκήνωση. Η πρώτη ομάδα αποτελούμενη από το Μάρκο και το Βασίλη θα πήγαιναν να ελέγξουν την ύπαρξη σπηλαίου στη θέση Αναβρυκό κοντά στην κορυφή Κακάβρακας (εικ.3). Η δεύτερη ομάδα (Tanya, Miro, Lilyan, Τάσος) προς την ίδια κατεύθυνση θα

Εικόνα 3. Η περιοχή στον Κακάβρακα

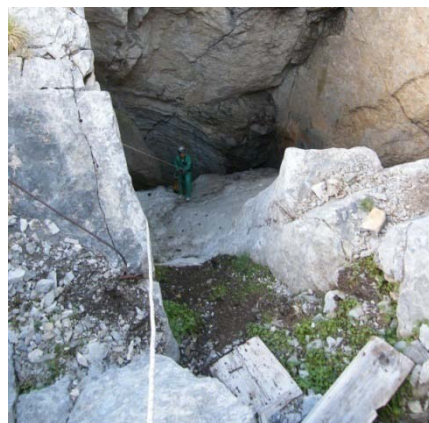
εξερευνούσε τα βάραθρα Σταυροϊτιές και Άγιος Αντώνιος και η τρίτη ομάδα (Αγγελική, Ελένη, Kamen) θα ξαρμάτωνε το Αιδοίο των Μουσών. Η τρίτη ομάδα στη συνέχεια θα ήλεγχε μια πληροφορία για ύπαρξη σπηλαιίου στη βάση της βόρειας ορθοπλαγιάς του Μύτικα (Μεγάλα Καζάνια). Η πρώτη ομάδα δεν είχε κανένα αποτέλεσμα. Το μόνο που βρέθηκε ήταν κάποιες οπές στον ασβεστόλιθο που έβγαζαν κρύο αέρα και χρειάζεται διάνοιξη. Η δεύτερη ομάδα χαρτογράφησε το βάραθρο Σταυροϊτιές (εικ.4), αλλά δεν κατόρθωσε να βρει το βάραθρο του

Εικόνα 4. Το βάραθρο στις Σταυροϊτιές

Αγίου Αντωνίου. Η τρίτη ομάδα εξερεύνησε, χωρίς να ξαρματώσει, το Αιδοίο των Μουσών και μετά εξερεύνησε μία περιοχή με τραβερτινικές οπές στη βάση των Μεγάλων Καζανιών.

Δευτέρα 8 Αυγούστου 2011 Στις 9:30 ξεκίνησε μία ομάδα αποτελούμενη από τον Kamen, τον Nazmi, τον Τάσο, την Ελένη και το Βασίλη για την εξερεύνηση του βαράθρου στο Σκολιό. Η εξερεύνηση σταμάτησε λίγο πριν τον πάγο που υπήρχε στο εσωτερικό του σπηλαιίου γιατί τελείωσαν τα σπιτ. Στη συνέχεια ο Βασίλης μετέβει στη Μεγάλη Γούρνα για τον έλεγχο μιας οπής που ήταν ορατή από μακριά αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Στο εσωτερικό της ήταν γεμάτη πάγο. Στις 10:00 η δεύτερη ομάδα αποτελούμενη από το Μάρκο, την Αγγελική, το Miro, τη Lilyan και την Tanya εξερεύνησαν μέχρι τα 14m τη Χιονότρυπα. Στη συνέχεια η ίδια ομάδα ξαρμάτωσε το Αιδοίο των Μουσών. Το απόγευμα η ομάδα ξαναπήγε στη Χιονότρυπα (εικ.5), όπου εξερευνήθηκε ολόκληρο το σπήλαιο και χαρτογραφήθηκε.

Εικόνα 5. Το βάραθρο Χιονότρυπα

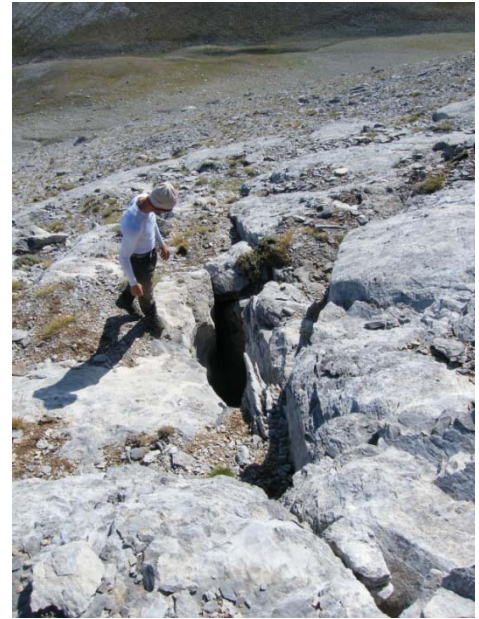
Τρίτη 9 Αυγούστου 2011 Στις 9:15 ο Kamen, η Tanya, ο Βασίλης, ο Τάσος και η Ελένη μετέβησαν ξανά στο βάραθρο του Σκολιού όπου το εξερεύνησαν πλήρως και το χαρτογράφησαν. Δεύτερη ομάδα αποτελούμενη από το Μάρκο, την Αγγελική, τη Lilyan, το Nazmi και το Miro εξερεύνησαν και χαρτογράφησαν το βάραθρο του Αγίου Αντωνίου.

Τετάρτη 10 Αυγούστου 2011 Το πρωί πραγματοποιήθηκαν οι καθιερωμένες προετοιμασίες, βγήκαν οι συνηθισμένες ομαδικές φωτογραφίες και στις 11:00 ξεκινήσαμε για την κάθοδο. Με φόρτο όλα όσα είχαν κουβαλήσει τα μουλάρια πλην των νερών και των φαγητών φθάσαμε στις 16:00 στα αυτοκίνητα. Και ξεκίνησε η αποχαιρετιστήρια καταιγίδα του Ολύμπου!

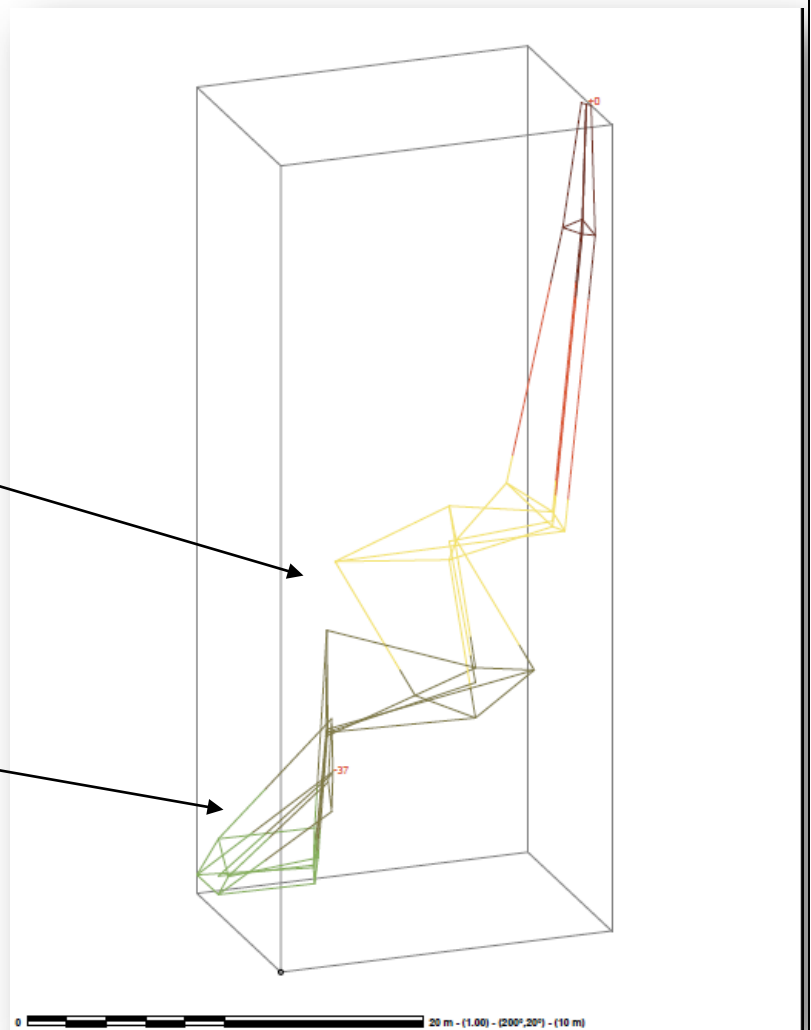
ΣΠΗΛΑΙΑ

1) Βάραθρο: Αιδοίο των Μουσών

Το σπήλαιο Αιδοίο των Μουσών βρίσκεται στο βόρειο πρηνές του λόφου του Προφήτη Ηλία, απέχοντας 132m από την κορυφή του. Η είσοδός του έχει διαστάσεις 1.9x0.6m και από το σχήμα της προέκυψε το όνομα του σπηλαίου. Το συνολικό του βάθος 42m. Διανοίγεται σε ασβεστόλιθους του Ιουρασικού κατά μήκος διασταυρούμενων τεκτονικών διακλάσεων και ενός ρήγματος. Η θερμοκρασία στο εσωτερικό του είναι 1.9°C και η σχετική υγρασία 100%.

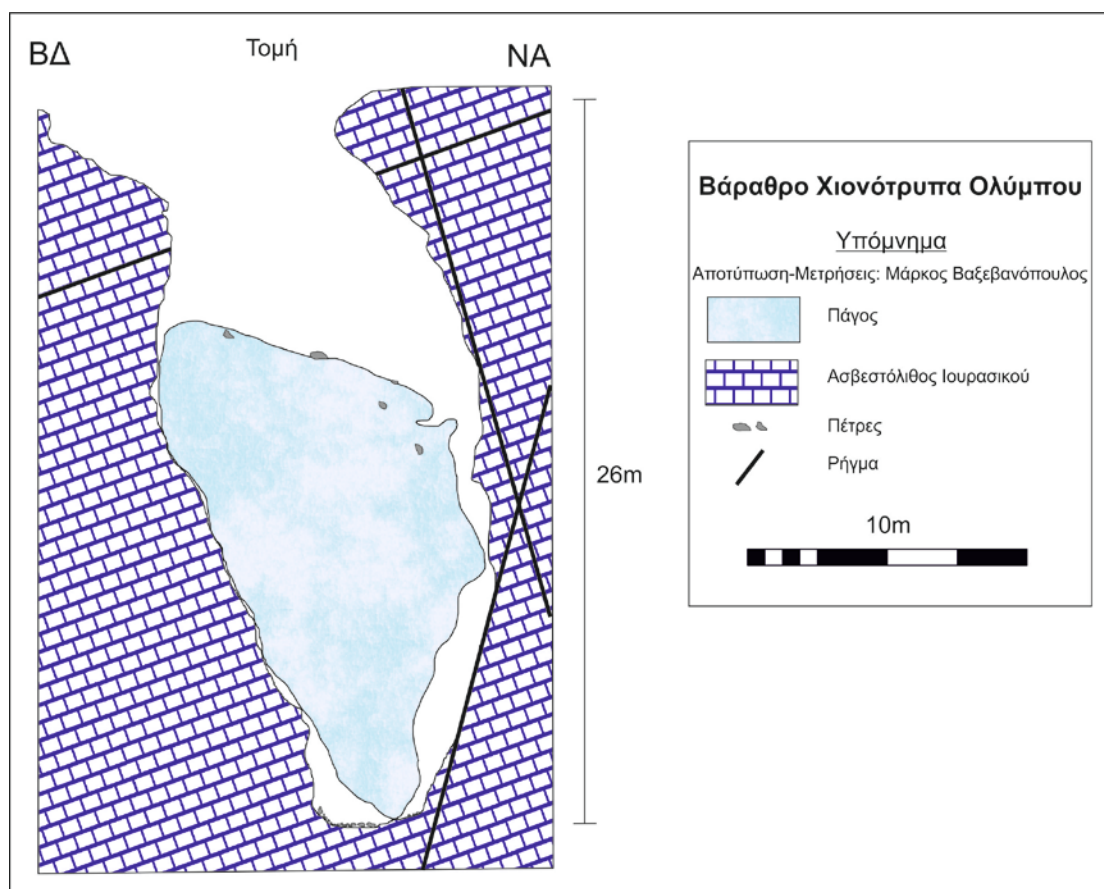

Εικόνα 6. Η είσοδος του βαράθρου

2) Χιονότρυπα

Η Χιονότρυπα βρίσκεται 500m νοτίως του καταφυγίου «Χρ. Κάκαλος» από όπου και είναι ορατή. Πρόκειται για βάραθρο με διαστάσεις εισόδου 6.6x8.8m. Το συνολικό βάθος του είναι 26.5m ενώ το πάχος του πάγου στο εσωτερικό του ξεπερνά τα 15m. Στο βάθος υπάρχει μικρή αίθουσα με διαστάσεις 4.3x1x4 (μήκος x πλάτος x ύψος). Στο κεντρικό τμήμα της αίθουσας υφίσταται μικρή οπή στο δάπεδο από όπου εξέρχεται ρεύμα αέρος. Η συνέχιση όμως καθίσταται δυνατή μόνο με διάνοιξη και εκβραχισμό.

Εικόνες 7. Αριστερά: Η είσοδος της Χιονότρυπας.

Μέσο: Αρμάτωμα μεταξύ βράχου και πάγου.

Δεξιά: Στο τέλος του βαραθρού

3) Σπήλαια στη βάση των Καζανιών

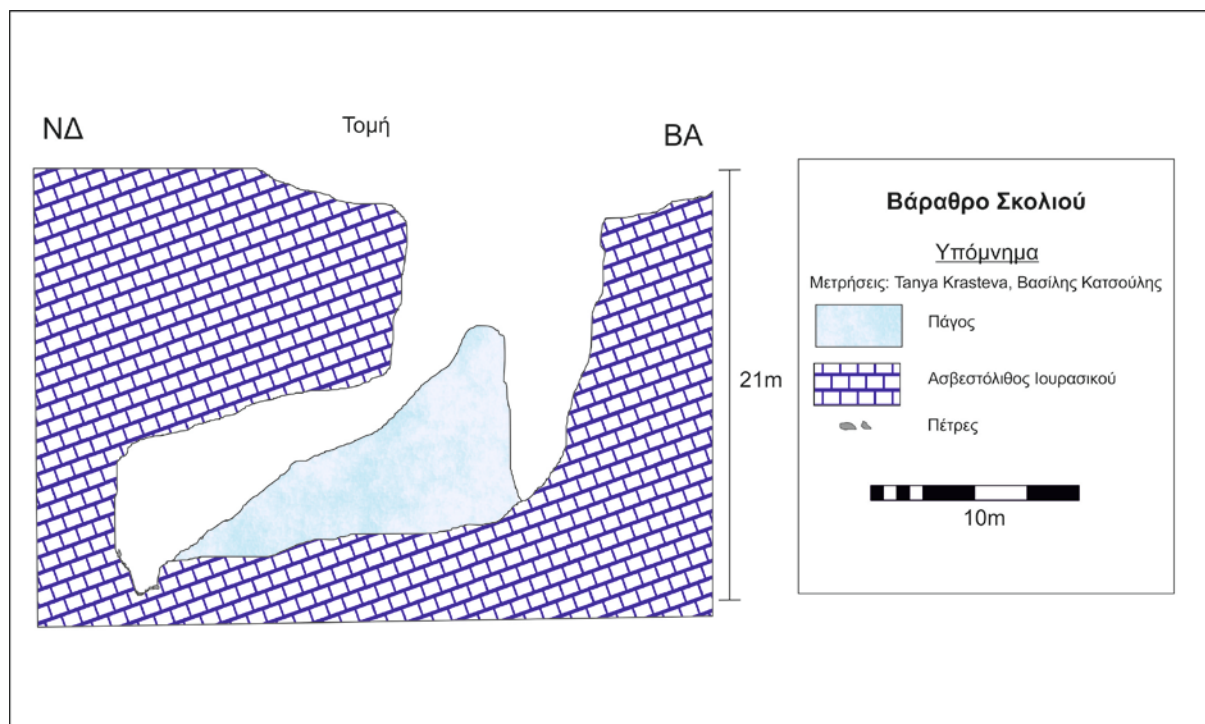
Στη βάση των Μεγάλων Καζανιών υπάρχει σειρά μικρών οπών μέσα σε τραβερτινικό υλικό. Από αυτές η μεγαλύτερη συνιστά οριζόντιο σπήλαιο μήκους 3m ύψους 2m. Δεν έχουν αξιόλογο βάθος.

Εικόνα 8. Η βάση των Καζανιών. Με βέλος σημειώνεται η περιοχή των τραβερτινικών οπών.

4) Βάραθρο: Σκολιό

Το σπήλαιο βρίσκεται στην κόψη της κορυφής Σκολιό. Έχει βαραθρώδη είσοδο 15m καταλήγοντας σε παγωμένο χιόνι. Μικρή διάνοιξη 3m πραγματοποιήθηκε στην απόληξη του βύσσου του βαράθρου χωρίς όμως αποτέλεσμα.

5) Βάραθρο: Σταυροϊτιές

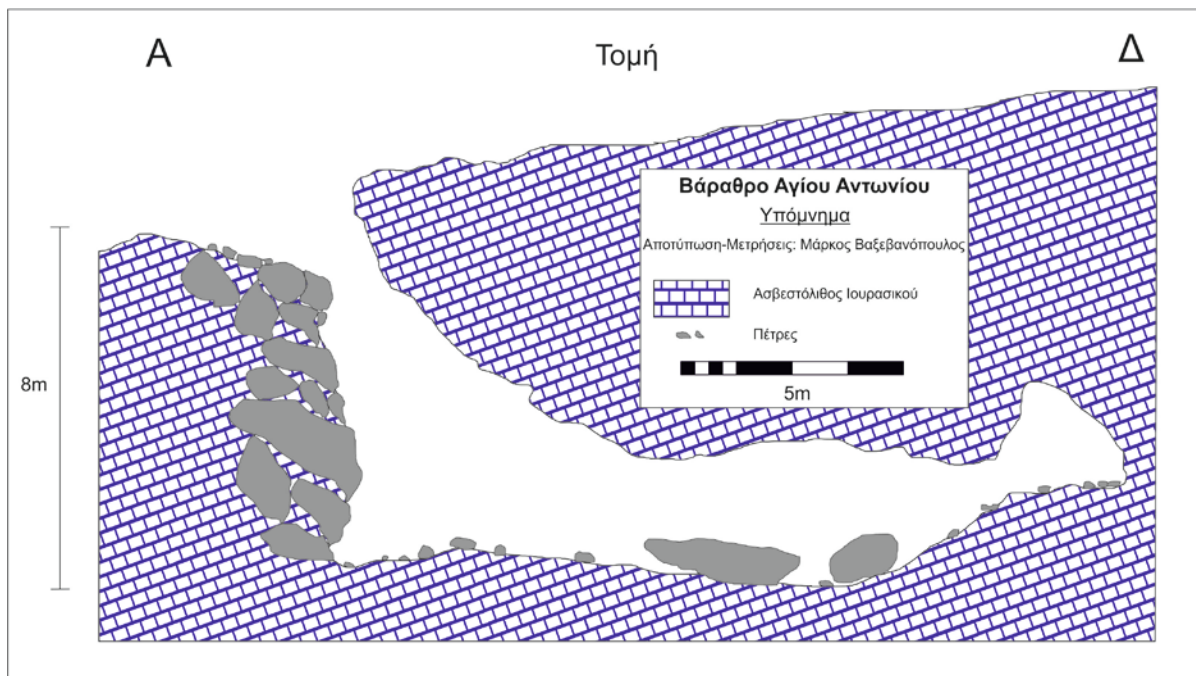
Το βάραθρο έχει κατακόρυφο βάθος 13m και η πρόσβαση στο βύσσο του γίνεται αρκετά εύκολα και χωρίς αρμάτωμα, διαμέσου ομαλού πρανούς του στομίου του. Στο εσωτερικό του υπάρχει μεγάλη μάζα παγωμένου χιονιού που λειώνει κάθε Σεπτέμβριο.

Εικόνα 9. Η βαραθρώδης είσοδος των Σταυροϊτιών. Η κάθοδος γίνεται εύκολα από το βόρειο πρανές.

6) Βάραθρο Αγίου Αντωνίου

Το σπήλαιο του Αγίου Αντωνίου βρίσκεται 580m ΝΑ της ομώνυμης κορυφής. Έχει βαραθρώδη είσοδο 6m περίπου. Η περιοχή της εισόδου χαρακτηρίζεται από έντονες καταπτώσεις.

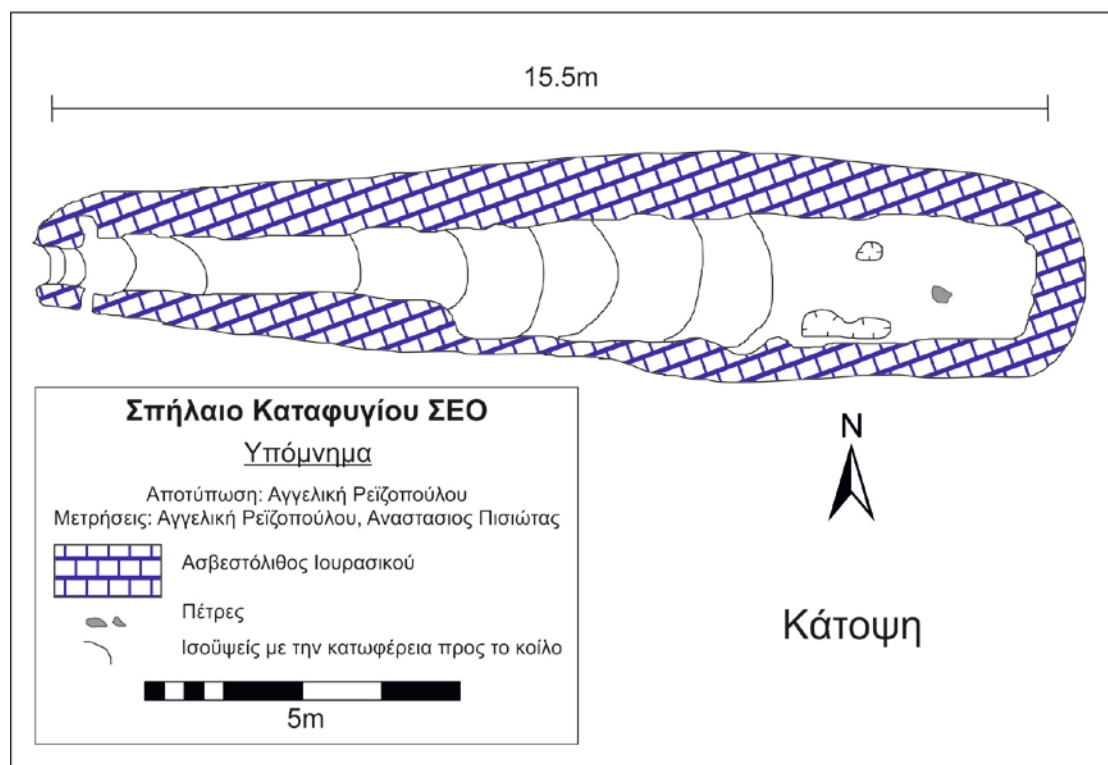
Ο κύριος άξονας του σπηλαίου έχει μήκος 23m περίπου και μέσο ύψος 2.5m. Στο εσωτερικό του η θερμοκρασία είναι 3°C και η υγρασία 100%.

Εικόνα 10. Από αριστερά: Η είσοδος του βαράθρου του Αγίου Αντωνίου. Άποψη από το εσωτερικό του.

7) Σπήλαιο Καταφυγίου ΣΕΟ

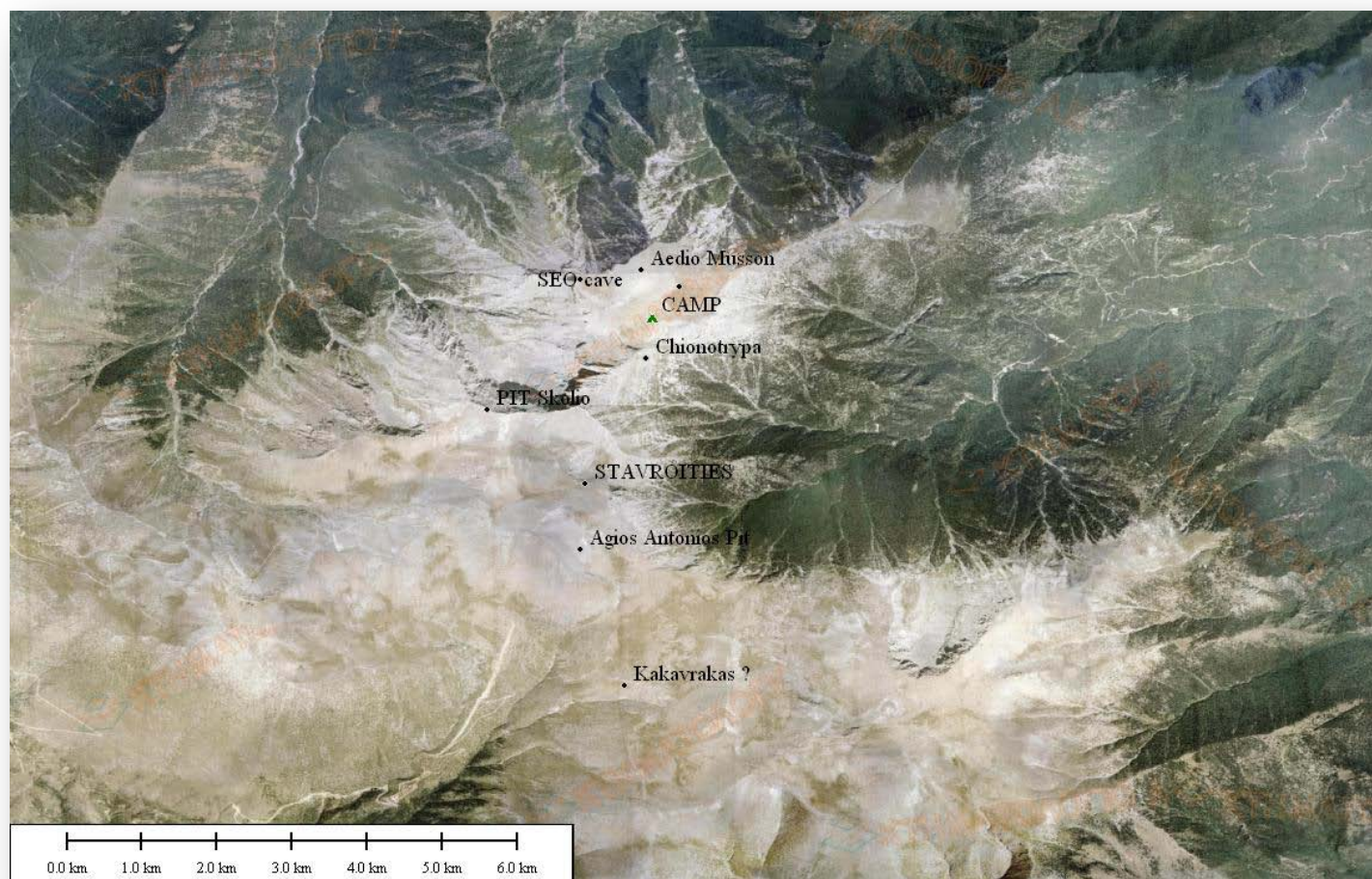
Το σπήλαιο βρίσκεται 490m βορειοδυτικά του καταφυγίου του ΣΕΟ από όπου και το όνομα. Αποτελεί οριζόντιο σπήλαιο με αρκετές καταπτώσεις. Το συνολικό μήκος του κύριου άξονά του είναι 15.5m και το μέσο ύψος του 3m.

Εικόνα 11. Αριστερά: Η είσοδος του σπηλαίου.
Δεξιά: Άποψη από το εσωτερικό του.

Αναλυτικός Πίνακας Σπηλαίων της Περιοχής των Κορυφών του Ολύμπου

A/ A	Σπήλαιο	Κατακόρυφο βάθος (m)	Ημερομηνία Εξερεύνησης	Υπεύθυνος αρματώματος
1	Αιδοίο των Μουσών	42	6-8-2011	Βαξεβανόπουλος
2	Χιονότρυπα	26.5	8-8-2011	Krasteva
3	Σπήλαια στη βάση των Καζανιών	Οριζόντια	7-8-2011	
4	Σκολιό	21	9-8-2011	Πισιώτας, Krastev
5	Σταυροϊτιές	13	7-8-2011	
6	Βάραθρο Αγίου Αντωνίου	8	9-8-2011	Βαξεβανόπουλος
7	Σπήλαιο Καταφυγίου ΣΕΟ	4	6-8-2011	
8	Σπήλαιο στα Ζωνάρια	45	Εξερευνήθηκε από το Φ.Ο.Σ. 2006	

Εικόνα 12. Χάρτης των θέσεων των σπηλαίων που εξερευνήθηκαν.

Εικόνα 13. Τρισδιάστατη απεικόνιση των θέσεων των σπηλαίων που εξερευνήθηκαν.

Εικόνα 15 Τα μέλη της αποστολής έξω από το καταφύγιο Κάκαλος με το Μιχ. Στύλλα, τον οποίο ευχαριστούμε για τη βοήθεια που μας προσέφερε.

Εικόνα 14. Τα μέλη της αποστολής λίγο πριν την κάθοδο στον πολιτισμό...